

Ο Θεός, μόνος αρμόδιος για την αρχή και το τέλος της ζωής! (Άγγελος Αλεκόπουλος)

/ [Πεμπτούσία](#)

Η επίσημη άποψη της Εκκλησίας για την ευθανασία διατυπώθηκε, από την Ιερά Σύνοδο, στις 14 Δεκεμβρίου 2000.[1] Η θέση της Ορθόδοξου Εκκλησίας βασίζεται αρχικά στο Δώρο του Θεού, που ονομάζεται ζωή και που μόνο Αυτός είναι αρμόδιος για την αρχή και το τέλος της.[2]. Οι στιγμές της ζωής του ανθρώπου, οι οποίες είναι συνδεδεμένες με την αρχή και το τέλος του, εμπεριέχουν αδυναμίες, πόνο και δοκιμασίες. Αυτές οι στιγμές διευκολύνουν για την ταπείνωση και έτσι προκαλείται το θαύμα για τη Θεϊκή Χάρη και παρουσία.

Η ευθανασία μπορεί, σε κοσμικό επίπεδο, θεωρείται ένας «αξιοπρεπής θάνατος», όμως η αλήθεια είναι ότι είναι μια υποβοηθούμενη αυτοκτονία, κατά την οποία συνδυάζεται ο φόνος και η αυτοχειρία. Από την νομική άποψη μπορεί να κατοχυρώνεται το «δικαίωμα στον θάνατο», όμως αυτό μπορεί να αποτελέσει

απειλή για τους ασθενείς που δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν σε οικονομικό επίπεδο για τη θεραπεία και τη νοσηλεία τους. Η Εκκλησία μας πιστεύει ότι οι δοκιμασίες είναι οι αφορμές, αλλά και οι ευκαιρίες για τη σωτηρία, πιστεύει σε κοινωνία αγάπης και συμπάραστασης των συνανθρώπων και φυσικά στο αθάνατο της ψυχής και στην ανάσταση. Ο θάνατος όσο «καλός» και να είναι όταν δεν είναι θέλημα Θεού, είναι ύβρις κατά του Θεού. Η Ορθοδοξία καταδικάζει οποιαδήποτε πράξη, η οποία δεν συμβαδίζει με τον όρκο του Ιπποκράτη, ο οποίος ορίζει ως ιατρικό καθήκον την παράταση της ζωής και όχι την επίσπευση του θανάτου.

Επιπροσθέτως η Εκκλησία πήρε πολλές πρωτοβουλίες για να ενημερώσει και να διαφωτίσει το ποίμνιό της, πάνω σε αυτό το τόσο αμφιλεγόμενο θέμα. Στη χώρα μας, προς το παρόν δεν διαφαίνεται ο κίνδυνος να κατοχυρωθεί νομικά αυτό το δικαίωμα, μιας και η αγάπη για τη ζωή ευδοκιμεί ακόμη. Αυτό που όμως χρειάζεται είναι να τεθούν οι ασφαλιστικές εκείνες δικλείδες σχετικά με την εκμετάλλευση του δικαιώματος για ζωή, για να μην μετατραπεί σε δικαίωμα για τον θάνατο.

Στις ημέρες μας ο πόνος δεν είναι «σύγχρονος». Το ενδιαφέρον είναι στραμμένο μόνο στις ηδονές που προσφέρει η ζωή. Όμως ο πόνος είναι αυτός που θα παιδαγωγήσει την ψυχή μας και θα την στρέψει στη σωστή κατεύθυνση. Η κοινωνία μας απορρίπτει την αξία του πόνου, ενώ η Εκκλησία μας τη διακηρύττει. Λέγει ο Απόστολος Παύλος, «όταν γαρ ασθενώ, τότε δυνατός ειμί».[3] Ο μόνος τρόπος να υποταχθεί ο πόνος είναι η αγάπη και η υποταγή, όπως ο Χριστός μέσω αυτών των αρετών κέρδισε τη μάχη στον Σταυρό Του. Παρ' όλο που σαν Θεός θα μπορούσε να μην υποφέρει, Εκείνος προτίμησε ως άνθρωπος να υποστεί τα δεινά και τις δοκιμασίες και να αντέξει τον πόνο, μεταμορφώνοντας την ανθρώπινη ψυχή.[4]

Η ευθανασία δεν είναι η λύση στο θέμα του πόνου. Μπορεί νομικά να θεωρείται «αξιοπρεπής θάνατος», όμως στην πραγματικότητα και κατά την Εκκλησία μας, μόνο με το κουράγιο, την εμψύχωση, την πίστη και την αγάπη μπορούν να αντιμετωπιστούν οι πόνου και οι δυσκολίες. Για την Εκκλησία ο πόνος θεωρείται «συνεργός προς σωτηρίαν», θεωρείται ευεργέτης και συνεργός στην κατά Χριστόν τελείωση του ανθρώπου. Οι πατέρες θεωρούν τον πόνο «ενταγμένο στο παιδαγωγικό σχέδιο του Θεού για τη σωτηρία του πλάσματος του».[5]

«Η θετική ή αρνητική λειτουργία του πόνου εξαρτάται σημαντικά από την προσωπική τοποθέτηση του ανθρώπου απέναντι του. Για αυτό το να μάθει κανείς να υπομένει ακόμη και τις δυσκολότερες καταστάσεις της ζωής αποτελεί την καλύτερη προετοιμασία αντιμετώπισής του».[6]

Ο άνθρωπος δεν δύναται να εξουσιάζει τη ζωή, μιας και δεν είναι ο δημιουργός

της. Ο Θεός Δημιουργός προσδίδει ιερότητα στο σώμα, σαν ναό του Αγίου Πνεύματος και στην ψυχή, σαν πνοή του Θεού. Ο θάνατος δεν είναι υπόθεση ενός, αλλά όλων των συγγενών και του περίγυρου του ανθρώπου που είναι σε άμεση σχέση μαζί του. Έτσι η επιστήμη δεν μπορεί να αποφασίσει και να καθορίσει την ώρα θανάτου. Η ψυχή από το σώμα «θείω βουλήματι αποτέμνεται».[7]

[1] Ιερά Σύνοδος, «Η θέση της Εκκλησίας επί του θέματος της Ευθανασίας», εισήγηση του Σεβ. Μητροπολίτου Φθιώτιδος κ.κ. Νικολάου, http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/eisigiseis/nikolaou_efthanasia.htm, ανακτήθηκε 10/12/14

[2] Ιώβ ΙΒ', 10

[3] Β' Κορινθ. ΙΒ', 10

[4] Μιχ. Μακράκη, Η λυτρωτική δύναμη του πόνου στη ζωή και στο έργο του Φιοντόρ Ντοστογιέφσκι, εκδόσεις Αποστολικής Διακονίας, Αθήνα 1984, σ.: 213

[5] π. Εμμανουήλ Αντωνακάκης, Βιοηθική Ζητήματα Κλινικής Ηθικής, Οι θέσεις της Εκκλησίας σχετικά με το νομικό πλαίσιο, Αθήνα 2009, εκδόσεις Γρηγόρη, σελ.: 96

[6] Ειδική Συνοδική Επιτροπή Βιοηθικής της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, «Βασικές προτάσεις επί του προβλήματος της ευθανασίας» στο Το Πρόβλημα της Ευθανασίας, Αθήνα 2003, εκδόσεις Αποστολικής Διακονίας, σελ.: 250

[7] Μέγα Ευχολόγιο, εκδόσεις «Αστήρ» εν Αθήναις 1970

Παρατήρηση: το παρόν κείμενο αποτελεί τμήμα της Διπλωματικής Εργασίας “Βιοηθικά προβλήματα στην Μονάδα Εντατικής Θεραπείας” που εκπόνησε ο κ. Άγγελος Αλεκόπουλος, στο πλαίσιο του προγράμματος “Σπουδές στην Ορθόδοξη Θεολογία” της Σχολής Ανθρωπιστικών Σπουδών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ), με επιβλέποντα καθηγητή τον κ. Νικόλαο Κόιο και την οποία η Πεμπτουσία δημοσιεύει με τη μορφή σειράς άρθρων.

[Δείτε το προηγούμενο άρθρο της σειράς κάνοντας κλικ **εδώ**](#)